T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/746
KARAR NO : 2021/24
KARAR TR : 25/01/2021

ÖZET: Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi iken, 2017-2018 akademik yılı için davalı Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne yatay geçiş başvurusunda bulunan davacının, kaydını sildirmesi üzerine, yatay geçiş kapsamında yatırdığı 2017-2018 akademik yılı 1. Yarıyıl ücreti olan 16.200 TL'nin tarafına iadesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı: S.E.
Vekili : Av. K.M.K.
Davalı : Atılım Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili: Av. Ş.İ.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacıvekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin yatay geçiş yaparak Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesinden kaydını sildirdiğini, yatırdığı ücreti talep ettiğinde iade süresinin geçmesinden bahisle talebinin reddedildiğini, sürenin geçme sebebinin üniversitenin intibakı geciktirmesinden kaynaklandığını, müvekkilinin kayıt yaptırdıktan sonra bir ay boyunca hangi dersleri alacağını bilmeden okula gidip geldiğini, intibak tamamlandıktan sonra önceki üniversitede geçmiş olduğu birçok dersin davalı üniversite tarafından sayılmayarak bu dersleri tekrar alması gerektiğinin ortaya çıktığını, bu nedenle eğitim süresinin 2-3 sene uzayacağından kaydını sildirdiğini, intibakını 1 ay boyunca yapmayan üniversitenin intibak sonunda haksız şekilde dersleri saymayarak müvekkilinin okul hayatının 3 yıl uzamasına neden olduğunu, intibakın gecikmesi nedeniyle yaklaşık 1,5 ay derslere katılamadığını, bu nedenle davanın kabulü ile haksız alınan 16.200 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/06/2018 tarihli ve E.2018/12, K.2018/136 sayılı kararı ile,** tüm dosya kapsamında yapılan değerlendirmede, davacının vakıf üniversitesi niteliğinde bulunan Atılım Üniversitesi Rektörlüğünden kayıt kabul önlisans ve lisans eğitim öğretim sınav yönetmeliği uyarınca dava konusu işlemin tesis edilmesi nedeniyle, kayıt sildirme talebinde bulunan öğrencinin eğitim ücretinin iadesine ilişkin alacak davası olduğu, üniversite yönetimince yapılan idari işleme ilişkin çözüm yerinin İdare Mahkemesi olduğu, dava konusu işlemin yönetmelik hükümlerine uygunluk denetimine ilişkin inceleme gerektirdiği, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'na, 5772 sayılı Kanun'un ek 2 maddesi ile eklenen düzenlemeye göre kamu tüzel kişiliğine haiz kurumun verdiği idari karar nedeniyle doğan zararın tam yargı davası olarak görülmesi gerektiği anlaşılmakla, yargı yolu yönünden mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesiyle, HMK'nun 114/1-b maddesi gereğince, davanın görev yönünden ve usulden reddine karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Ankara 17. İdare Mahkemesinin 08/10/2019 tarihli ve E.2018/2335, K.2019/1998 sayılı kararı ile, davalı idare tarafından davacının intibakı yapılmadan başvurusunun kabul edilerek derslere başlatılması karşısında ve davacının intibakının geç yapılmasında davacıya yüklenebilecek herhangi bir kusur bulunmaması nedeniyle, intibak kararının tarafına bildirilmesinden sonra davacı tarafından süresi içerisinde kayıt sildirme talebinde bulunulduğunun kabulü ile yatırdığı ücretin %90'ına tekabül eden 14.580 TL'nin başvuru tarihi olan 11/10/2017 tarihinden itibaren yasal faiziyle beraber davacıya ödenmesi ve fazlaya ilişkin talebi yönünden ise davanın reddine karar verilmiş, bu karara karşı taraf vekilleri istinaf isteminde bulunmuştur.

5. Ankara Bölge idare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 18/06/2020 tarihli ve E.2020/260, K.2020/1364 sayılı kararı ile, Mahkemece, görülmekte olan uyuşmazlıkta, adli yargının görevli olduğu hususundaki Uyuşmazlık Mahkemesi kararları da dikkate alınarak, dava dosyasındaki yargılamanın 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince ertelenmesi ve dosyanın görevli mahkemenin belirlenmesi açısından Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi ile verilecek kararın beklenerek sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken, bu yol izlenmeden, uyuşmazlığın esasının incelenmek

suretiyle verilen kararda hukuki isabet bulunmadığından, istinaf başvurularının kabulü ile başvuruya konu mahkeme kararının kaldırılmasına; yeniden karar verilmek üzere dava dosyasının Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

6 . **Ankara 17. İdare Mahkemesinin 14/10/2020 tarihli ve E.2020/1684 sayılı kararı ile,**vakıf üniversitesi ile öğrencisi arasında alacak-borç ilişkisinden doğan dönem ücretine ilişkin uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre davanın adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığından Mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca adli yargı dava dosyasının istenilmesine, görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

Mevzuat

7. Anayasa'nın "Yükseköğretim Kurumları" başlıklı 130. maddesinin 1. Fıkrası şöyledir:

"Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur."; 2. fikrasında, *"Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.";* 10. fikrasında. *"Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konular dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir."*

8. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3/c maddesinde, vakıflar tarafından yüksek öğretim kurumu açılabileceği kabul edilmiş, aynı maddenin (d) bendinde, ayrım yapılmaksızın, üniversitelerin kamu tüzel kişiliğine sahip oldukları belirtilmiştir. Anılan Kanun'un 5/f maddesinde, üniversiteler ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunlar içindeki fakülte, enstitü ve yüksekokulların, Cumhurbaşkanınca yapılan yükseköğretim planlaması çerçevesinde kurulacağı belirtilmiş olup; aynı Kanun'un 7/d maddesinde; bir üniversite içinde fakülte, enstitü ve yüksekokul açılması, birleştirilmesi veya kapatılması ile ilgili olarak doğrudan veya üniversitelerden gelecek önerilere dayalı kararlar almak ve gereği için Milli Eğitim Bakanlığına sunmak Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında sayılmış; 46. maddesinde ise, cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücreti düzenlenmiş; Anılan Kanun'un Ek 2. maddesinde; Vakıfların; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, Yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurabileceği; bu meslek yüksekokulunun, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulacağı; kurulacak meslek yüksekokullarına, meslek ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulmasının esas olduğu düzenlenmiş olup; Ek 6. maddesinde, kurulacak yükseköğretim kurumunun, vakıf tüzel kişiliği dışında ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olacağı hükme bağlanmıştır.

9. Aynı Kanun'un Ek 10. Maddesi şöyledir:

"Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumları çalışmalarını Devlet yükseköğretim kurumları gibi, her ders yılı sonunda Yükseköğretim Kuruluna sunarlar. Bu kurumlar mali, idari ve ekonomik konularda Yükseköğretim Kumlunun gözetim ve denetimine tabidirler."

10. 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun Ek maddelerinde, vakıflar tarafından kurulan üniversitelerin kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kuruldukları hükme bağlanmış olup; Kanun'un Ek 40. maddesinde, Ankara'da Atılım Vakfı tarafından, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzelkişiliğini haiz Atılım Üniversitesi adıyla bir Vakıf Üniversitesi kurulduğu belirtilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 günlü toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu

yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, davacının Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi iken, 2017-2018 akademik yılı için davalı Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne yatay geçiş başvurusunda bulunduğu ancak, kaydını sildirmesi üzerine, yatay geçiş kapsamında yatırdığı 2017-2018 akademik yılı 1. Yarıyıl ücreti olan 16.200 TL'nin tarafına iadesi istemiyle açılmıştır.

14. Anılan yasal düzenlemelerden, vakıf üniversitelerinin mali ve idari konularda özerkliğe sahip olarak faaliyette bulunduğu; öğrenci ücretlerinin mütevelli heyetince belirlendiği anlaşılmaktadır.

15. Vakıf üniversitelerinin, kamu tüzelkişiliğine sahip oldukları ve kamu hizmeti yürüttükleri konusunda kuşkuya yer yok ise de, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 46. maddesine göre Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen öğrenci başına cari hizmet ödeneğinden her yıl Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmiş Devletçe karşılanacak kısmı dışında kalan ve "öğrenci katkısı" olarak adlandırılan ödeme, bu hizmet nedeniyle kanunla getirilen mali bir yükümlülük olmasına karşılık, mütevelli heyetlerince hizmet karşılığı olarak belirlenen ve uyuşmazlığa konu edilen öğrenci ücretleri bu niteliği taşımamaktadır.

16. Bu durumda, vakıf üniversitesi ile öğrencisi arasında alacak-borç ilişkisinden doğan ücretlere ilişkin uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin benzer olaya ilişkin verdiği 10/07/2017 tarih, E.2017/225, K.2017/428 sayılı emsal kararı da bu yöndedir.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 17. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 19/06/2018 tarihli ve E.2018/12, K.2018/136 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 17. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 19/06/2018 tarihli ve E.2018/12, K.2018/136 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA

25/01/2021 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN